

Athör tueŋ cī Paulo gät kɔc gen Korinth

Wet nom

Athör tueŋ cī Paulo gät tēnē kɔc cī gam gen Korinth, ee get rin aliām cī rot lōk jat nhial, cī pīr ku gam lōk wāac apei akut kɔc cī gam yic, akut wāār cī Paulo jɔok cōk gen Korinth.

Pan Gīrik yen tō gen Korinth thīn ē mec benydit kɔc Roma. Ku Korinth, tewāār get Paulo athör ē ye gendit wun cōl Akaya, ku ē ciēŋ kɔc juēc thīn. Gen kēnē ēcī ŋic apei ē wet ɣɔɔc ye looi thīn, ku ciēŋ ē nhiaam ku luoi kārec cimēn luoi kāk ē bal ku thek yiēth juēc.

Kē cī akut kɔc cī gam yeyic tek, ku wīny ē diāār ku ciēŋ rēec tō kam rōör ku diāār, ku wet ē thiēek, ku wet ciēŋ path, ku tēpeth ye Nhialic duɔɔr thīn, ku miōc ē Wēi Nhialic ku jōn ē rot thou yic. Kākkā ēbēn, kek aa wēl ril kek get Paulo athōör tēnē kɔc cī gam Korinth. Acī them piānde yic ēbēn bī nyuɔoth yen kē ye Wet Puoth Yam lek kɔc rin ē kākkā ēbēn.

Kāk tō thīn

Muōth tueŋ 1:1-9

Te cī kɔc cī gam keyiic tek thīn akuut 1:10-4:21

Wīny ē diāār ku pīr baai 5:1-7:40

Kɔc cī gam rēer kam kɔc kēc gam 8:1-11:1

Te dhil kɔc aa rōök thīn ēbēn 11:2-14:40

Jōn e rot Jethu ku kɔc cī gam 15:1-58

Ajuēr tēnē kɔc cī gam Jeruthalem 16:1-4

Wēl ciēen ē Paulo 16:5-24

1 ¹ Athör kēnē abō tēnē Paulo, raan cī cōl ē wet Nhialic bī ya atuny Jethu Krītho, ku tēnē wāmāathdan cī gam Thotheneth.

² Yen aget tēnē Krīthiaan rēer gen Korinth, kɔc cī Nhialic cōl bik aa kacke, rin cī kek mat kek Jethu Krītho, cimēn kɔc kōk cī gam, kɔc ē Jethu door, Bānyden ku Bānyda aya.

³ Bī Nhialic Wāda ku Beny Jethu Krītho, we yiēk dhēēŋ ku dōör.

Nhialic acī ɣo dɔɔc rin Jethu

⁴ Yen ē Nhialic ya door leec ē rienkun akōlakōl, rin kē cī looi tēnē we. Acī we nyuōth piathde, ku gem we kājuēc yakē yōk rin Jethu Krītho. ⁵ Rin rēer wek ke we ye tōk kek Raan cī lōc ku dɔc, Nhialic acī we muɔɔc bāk kājuēc ŋic aa looi cimēn ye wek kɔc lek wetde, ku ŋieckē kājuēc.

⁶ Nhialic acī wet Raan cī lōc ku dɔc cōl awei wepuōth apei, ⁷ ku kēya acīn miōc tōŋ Nhialic liu tēnē we emēn rēer wek ke we tit akōl bī Nhialic Bānyda Jethu Krītho cōl aben dhuk. ⁸ Ku Jethu abī we kony bī gamdun riel bī Nhialic we tiŋ ke we cīn gup awuōc akōl le Bānyda Jethu Krītho dhuk. ⁹ Aŋieckē kecīn diu, lōn Nhialic akōlakōl ē kē cī thōn ke bī looi, looi. Ee yen acī we cōl bāk aa tōk kek Wēnde Jethu Krītho Bānyda.

Kɔc cī gam Korinth aaci keyiic tek

¹⁰ Wek aa lāŋ wāmāthakua rin riel Jethu Krītho, bī ya wet tōk yen yakē lueel, ku bāk weyiic cīi ye tek. Matkē rōt ēbēn ku calkē tāktākdun aye tōk. ¹¹ Acī kɔc kōk ē many Kulowi lek ya lōn wek aa göth ē kamkun.

¹² Kē wiēc ba lueel akīn, aye kɔc kōk ē kamkun lueel ēlā, “Yok buōth Paulo.” Ku lueel kɔc kōk, “Yok aa buōth Apolo.” Ku lueel kɔc kōk, “Yok aa buōth Pīter.” Ku kɔc kōk, “Yok aa buōth Raan cī lōc ku dɔc.”

¹³ Ye tede bī Raan cī lōc ku dɔc ya tek yic akuut? Ye yen Paulo yen cī thou tim cī rīiu kōu ē rienkun? Nadē le raan cī we muɔɔc nhīim rin bī wek aa kɔc buōth yen Paulo?

¹⁴ Yen alec Nhialic rin acīn raan ca muɔɔc nom ē kamkun, ee Krīthputh ku Gaiōth kepec. ¹⁵ Kēya, acī raan luel ye lōn cī we muɔɔc nhīim bāk aa kɔc buōth ya. ¹⁶ (Aca ben tak, yen acī Ithipanath kek kacke muɔɔc nhīim. Ku acā ye tak lōn le yen raan det ca muɔɔc nom.) ¹⁷ Raan cī lōc ku dɔc akēc ya tooc ba kɔc aa muɔɔc nhīim. Acā tooc ba kɔc aa lek Wet Puōth ē Yam. Ku lek ke ē cōk ke cie wēl raan ŋic kāŋ ē path, rin ba nyuɔoth lōn thōn cī Krītho thou tim cī rīiu kōu, ala riēdit apei.

Jethu ë njiny kãñ ku riel Nhialic nyuooth

¹⁸ Aye kóc mār, kóc kuc te bī ke kuony thīn tak lōn thon cī Raan cī lōc ku dōc thou tim cī rīiu kōu, acīn kē ye kony tēnē ke. Ku yook, kóc cī luōk thon cī Raan cī lōc ku dōc thou tim cī rīiu kōu, ee Nhialic nyuooth te ril yen thīn.

¹⁹ Ku yeen acī gōt athōr theer wēl Nhialic yiic ēlā, “Yen abī kãñ gēl bīk rōt cīi loi tēnē kóc njic kãñ ku kóc cī piōc apeī.” ²⁰ Na ye kēlā, yeñō buk lueel rin kóc njic kãñ ku kóc cī piōc apeī, ku kóc njic teer wēl ē riēec akōl yic? Acī Nhialic nyuooth lōn njiny ē kãñ ē kōckā acīn wetde yic! ²¹ Rin njieec ē kãñ tōu kek Nhialic, akēc kóc pinyhom ye lēu ku bīk ye njic cōk alōn njic kek kãñ. Ku Nhialic acī wet yeku lek kóc, wet yen ye yōññ yic, looi bī yen kóc ye gam kony. ²² Ku awīc kóc Itharel bīk kārīl ē kóc gōi tīñ, kāk bī ye nyuooth lōn Nhialic alui. Ku kóc cie kóc Itharel ē wīckē bīk kãñ aa njic. ²³ Ku yook wet yeku lueel, ee Raan cī lōc ku dōc cī thou tim cī rīiu kōu cīi kóc Itharel ye lēu bīk gam. Ku yōññ kóc cie kóc Itharel yic lōn cīn yen wetde yic. ²⁴ Ku tēnē kóc cī Nhialic cōl, kóc Itharel ku kóc cie kóc Itharel, wet cī Raan cī lōc ku dōc thou, ee riel Nhialic ku njieec kãñ Nhialic nyuooth. ²⁵ Rin kē ye tīñ ciet Nhialic cīn kē njic, anjic kãñ apeī ka wār raan njic kãñ. Ku kē ye tīñ ciet Nhialic cīi ril, aril apeī ka wār riel ē raan.

²⁶ Takkē ēmēn miethakāi, we ye kóc yīndē wāār kēc Nhialic we cōl bāk aa kóc buoθ Jethu. Cīt te cī raan cak thīn, aa kóc lik ē kamkun kek aake njic kãñ, tēdē ke kek la riel, tēdē ke ye kóc ke dhiēēth kóc cī jak. ²⁷ Nhialic acī kóc ye tīñ kecīn kēpeth tō ke ke lōc, rin bī yen kóc rōt cōl ka kóc njic kãñ cōl ayār gup. Ku lōc kóc ye yōk ciet ke niōp, rin bī yen kóc rōt yōk ke ril cōl ayār gup. ²⁸ Ku Nhialic acī kóc cīi ke ye kuēec nhīim lōc, rin bī yen riel kóc rōt yōk ke kek ye kóc ril rac. ²⁹ Ku aye kēnē nyuooth lōn acīn raan lēu ye bī nhiam Nhialic nom. ³⁰ Ku ē rin Nhialic yen acī wek ya kóc Jethu Krītho. Ku njieec ē kãñ tōu kek Nhialic, ayeku yōk tēnē Jethu. Ee rienke yen aye yōk la cōk tēnē Nhialic ku yeku kōcken path, ku wēer yo bei adumuōmkua yiic. ³¹ Kēya, acī gōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlā, “Na ye raan wīc ye bī nhiam rin kē cī ye cōl amit puōu, ka dhil nhiam rin kē cī Beny looi.”

Te cī Paulo kóc Korinth lek thīn

2 ¹ Wāār cī yen ben tēnē we miethakāi, ba we ben lek wet ē Nhialic cī moony, wek aa kec ben aa jāām wēl ril ye nyooth ciet ya ye raan cī piōc apeī tēnē we. ² Rin wāār rēer yen kek we, aca ben tak bī cien det lek we, ee wet rin Jethu Krītho, wet cī yen thou tim cī rīiu kōu. ³ Kēya, wāār bīi yen tēnē we, yen ē ya bō ke ya cī riōc rin cīi yen ril. Yen ē ya ye lath. ⁴ Ku yen akēc piōc ku lek kóc Wet Puoθ ē Yam wēl puoθ njieec. Ee Nhialic yen acī ye looi bī piōcdie ku te ye yen kóc lek thīn la cōk ē riel Wēi Nhialic. ⁵ Kēya, acie wēl puoθ yakē ke piñ kek cōl we aa gam Raan cī lōc ku dōc, ee riel Nhialic.

Njiny ē kãñ bō tēnē Wēi Nhialic

⁶ Kē ya piōc ē wet njieec tēnē kōcdīt cī gam. Ku acie njieec tōu kek kóc pinyhom. Tēdē ke njieec ē kãñ tōu kek kóc mec ēmēn, kóc la riel bī rielden guo liukā. ⁷ Njieec ē kãñ ya lueel, ee njieec tōu kek Nhialic kēc cōl alōc tīc tēnē kóc. Ku acī Nhialic guir theer kēc piny cak lōn njieec ē kãñ kēnē yen abī duaar beei tēnē yo. ⁸ Ku njieec kāk Nhialic kēnē ē kēc kóc mec ēmēn njic. Na cik njic nuōt aa kēc Beny rōm duaar kek Nhialic piāat tim cī rīiu kōu.

⁹ Ku ē yen kē ye athōr theer wēl Nhialic lueel ēlā, “Acīn raan cī ye kañ tīñ, acīn raan cī ye kañ piñ, lōn bī yen rot looi, yen kē cī Nhialic guir tēnē kóc nhīar ye.” ¹⁰ Ku aa yōk acī Nhialic ben cōl anjic kākken kēc cōl alōc tīc riel ē Weike. Wēi Nhialic anjic kēriēec ēbēn agut kāk cī Nhialic moony. ¹¹ Ee puōn raan rot yen ē kāk ye raan tak njic. Kēlā aya, ee Wēi Nhialic yen anjic tektek ē Nhialic ēbēn. ¹² Yōk kóc cī gam, yōk aacie kãñ ye tak tēcīt te ye kóc pinyhom, kóc cie kóc cī gam ke tak thīn. Yōk aacī Wēi cī Nhialic tuōc yo yōk. Ku acī yook kony buk kāk cī Nhialic yiēk yo ya deet yiic apath.

¹³ Kēya, te jieem yōk, yōk aacie jam wēl cī yo piōc tēcīt te njic kãñ thīn pinyhom. Yōk aa jam ē wēl ye gām yo ē Wēi Nhialic, te jieem yōk kāk Nhialic tēnē kóc rēer Wēi Nhialic ke ke. ¹⁴ Raan liiu Wēi Nhialic tēnē ye, acie kāk ye Wēi Nhialic piōc ye gam, aa cīn wetde yic tēnē ye. Ku aacī ke ye deet yiic, rin alēu raan bī piath ē kākā njic te rēer Wēi Nhialic kek ye. ¹⁵ Raan rēer Wēi Nhialic kek ye, alēu bī kērac ku kēpath deet yic, ku acīn raan lēu bī ye jōōny.

¹⁶ Cīmēn cī ye gōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlā,

“Yeña njic kē tek Beny? Yeña lēu bī yeen weet?”

Ku yōk aa tak cīmēn Raan cī lōc ku dōc.

Yok aa lui rin Nhialic

3¹ Miethakäi le yok gam tök, akec lëu ba jam tënë we təcit ten bi yen jieem thün tënë koc rëer Wëi Nhialic ke ke. Yen a ya ye jam tënë we ciet ye kāk pinynhom kek yakē ke tak kepec. Ku ciet we ye koc cīt mīth ē tedun ye wek piöoc koc cī gam deet yic thün. ²Wek aa we cā gām kāk bāk ke dek ku acie miēth ril kōu, rin wek aa we kēc guo cam miēth ril kōu. Agut cīt emēn, acāk lëu bāk liek, ³rin wek aṅot we ciēṅ cīmēn koc pinynhom kepuōth yiēk kāk ye piāthken wic. Tē rëer tiēl ē kamkun, ku yakē rëer ke ṅek göth ke ṅek cīi ye nyuoōth lōn ciēṅ wek cīmēn koc pinynhom? ⁴Yen aṅic ē kēnē te ye ṅek kamkun ye lueel, “Yen abuoth Paulo.” Ku raan det. “Yen abuoth Apolo,” Ke wek aa tak cīmēn koc kēc gam.

⁵Yejō Apolo ku Paulo cōl aaye koc ril apeī? Nhialic aci yo luōi buk we kony bāk gam. ṅek ē kamkua ē luoi cī Beny tek ye looi. ⁶Yen aci kāu com ku yor Apolo, ku ē Nhialic yen acōl ye acil. ⁷Raan cī kēdāṅ com ku raan cī ye yor aacie kek ril. Ee Nhialic yen aril apeī, rin ē yen aci kāu cōl acil. ⁸Raan cī kāu com ku raan cī ye yor aa thōṅ rin yok aa loi luoi tök yodhie rin ē Nhialic. Ku Nhialic abī ṅek ya gām ariōp thōṅ kek luoiden cī looi. ⁹Rin yok aa cīt dom luui Nhialic thün. Wek aa cīt yōn buth Nhialic. ¹⁰Yen aci Nhialic gām tēēt ye yen ṅiec buth. Ku ē yen aye yen atēn kāk buth ṅiec jōok cōk, kāk ye raan det buth thün aya. Ku ṅek adhīl yenhom tāau piny apath te buth yen thün. ¹¹Rin Nhialic aci Jethu Krītho yetōk looi bi a yen ē jōk ē cōk. Kēya, acin raan det ben jōk ē cōk det ben yam. ¹²Koc aabi aleel ril apeī lōom ku bi kek kē cī jōok cōk buth, ku koc kōk aabi luui ē tiim ku bel. ¹³Ku koc aabi kē yen puōth luoi ē ṅek tiṅ akōl le Raan cī lōc ku dōc dhuk. Rin akōl kēnē, mac abī luoi cī lookā them ēbēn, ku luoi bi mac gōok abī tiṅ. ¹⁴Nhialic abī raan buth kē cī jōok cōk ē kāk cīi mac ye rac, yiēk ariōp.

¹⁵Ku na le raan rec mac luōide, ka cīn ariōp yok. Ku yeen nhom abī poth cīmēn raan yōōt rot bei mac yic. ¹⁶Cāk ṅic lōn wek aa cīt luāṅ ē Nhialic, ku Wëi areer kek we? ¹⁷Na ye raan loi luāṅ ē Nhialic bi yic la buōōl, ke raan kēnē arec Nhialic. Rin luāṅ Nhialic ē kēde ē rot. Ku aa wek aa ye ṅek ke luāṅ ē Nhialic.

¹⁸Acin raan meth rot. Na ye raan ye tak ka wār we ṅiny ē kāṅ, ka dhil rot cōl acit raan cīi kāṅ ṅic ē riēēc akōlē yic, rin bi yen a raan ṅic kāṅ.

¹⁹Kē ye koc akōlē pinynhom ten tak kepuōth ciet ke ṅic kāṅ, acin ṅiny ē kāṅ tōu thün cīt te ye Nhialic tiēṅ ye. Cīmēn cī ye gōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlā, “Nhialic ē koc deep ṅinyden ē kāṅ yic.” ²⁰Ku aci gōt alōṅ det yic ēlā, “Aṅic Beny lōn tektek koc ṅic kāṅ acin kēpuōth tō thün.”

²¹Duōkkē ye nhiam lōn buōōth wek ṅek ku ṅek. Kāk piöoc ēbēn aa kākku. ²²Paulo, Apolo ku Pīter, kēriēēc ēbēn pinynhom, pīr ku thou, kāk tōu thün emēn ku kāk akōldā, kākā ēbēn, aa kākku bi wek kāpath yok thün. ²³Ku week ku yook aatō Raan cī lōc ku dōc cōk. Ku Raan cī lōc ku dōc atō Nhialic cōk.

Yok atuuc Raan cī lōc ku dōc

4¹Wek aadhil yo ya tiṅ ke yok koc lui rin Raan cī lōc ku dōc, koc cī Nhialic looi buk yithken cī moony lueel. ²Kē tōṅ ye wic tënë raan lui, ee lōn bi kāk wic bānyde ēbēn bi ke looi, looi. ³Yen acie dieer rin acie wek la yic pinynhom ten, te looi wek luk tënë yen tedē ke ye koc kōk ku bāk ṅic lōn puōth luōidie tedē ke rac. Ku yen acie rot ye luōk yic ē rot. ⁴Acin kē ya tak ke ca kuōc looi. Ku kēnē acie yen cōl acin guōp awuōc. Ee Beny ē rot yen abī luk looi tënë ya. ⁵Kēya, duk raan det luk wei ke te bi ye luōk wei kēc ben. Luṅ ciēēn adhīl Beny tiit bi dhuk, yen abī kārec ye thiaan cōl atiec ku nyooth kārec ye puōn ṅek tak. Ku tenē, ṅek abī lec a yok tënë Nhialic rin kāpuōth cī looi.

⁶Emēn miethakäi, kāk ca ke lueel ēbēn, ee ciet ya jam rienkie ku Apolo, rin bi wek kāk cī gōt ēlā deet yiic, “Duk kāk cī gōt theer lir nhīim yīpuōu.” Acin raan kamkun loi rot bi nhiam rin ē yen raan buōth ṅek ku dhel raan cīi buōth guōp. ⁷Yeṅa cōl yi aye raan ṅic kāṅ tënë koc kōk? Cie Nhialic yen gem yi kēriēēc ēbēn tō kek yi? Na ye kēya, yeṅō yi cōl anhiam ciet kāk tō ke yi cie kāk ke gem yi. ⁸Cāk kājuēc wiēcē ke yok ēbēn? Cī Wëi Nhialic we yiēk miōc wiēcē ke ēbēn? Cāk aa bāny mac koc, cōk alōn cīi yok mec? Ee tede, aya wic bāk aa bāny mec ayic, rin ku buk aa bāny yodhie ke we. ⁹Aya yok yāpuōu lōn cī Nhialic yo tōōu ciēēn yok atuuc, cīmēn koc cī tem awuōc bi yo nōk bi kāk cī cak ēbēn, koc ku atuuc nhial aa daai ē yo. ¹⁰Rin ye yok koc Raan cī lōc ku dōc, yok aa cīn kē ṅicku, ku wek aa ṅic kāṅ te ye wek tök kek Raan cī lōc ku dōc. Yok aaci ril ku wek aa ril! Yok aaye bui ku wek aaye leec. ¹¹Agut cīt akōlē, yok aa reer ke yo nek cōk ku yok aa reer ke yo nek rou. Yok aa ciēṅ aleth cī riāāk cī la yueryuer, yok aa ye biāk, yok aa cīn nhīim te ceṅku, yok aa rëer yo kuany baai yic. ¹²Yok aa luui apeī yocin. Tē wëi koc yo kārec, yok aa Nhialic thiēēc bi ke dōc. Tē beṅ yo ka yeku guum, ¹³te bui yo, yok aa koc jāam ē wēl path. Yok aa cīt kādhie cīn kēpuōth tōu keṅup ye cuat wei.

¹⁴Yen acii kakkä get rin bi yen we col ayär gup, e rin bi yen we lek cimën mithkien nhiaar. ¹⁵Rin na cok alon le wek koc juëc apeï kony we pirdun koc ci gam yic, ke wek aa cïn wurkun juëc. Rin pirdun ye wek tök kek Raan ci loc ku doc, Jethu, yen acit wuurdun rin ci yen Wet Puoth Yam beei tënë we. ¹⁶Wek aa yöök bäk ya aa kieet. ¹⁷Ku rin e wet kënë yen atooc yen Timothï tënë we. Rin e manhdie apeï, ku aca deet puöu. Abi we col aa tak yith rin te pïir yen thïn, ke ya ye tök kek Raan ci loc ku doc, Jethu. Yithkä, kek aa ya piöoc tënë akuut koc ci gam yon juëc yiic.

¹⁸Koc kök kamkun aa tak lon cii yen we bi la neem, ku këya, aaci nhiam. ¹⁹Na wic Beny, ke yen abi lac la ba we la neem, ku ba riel ci köckä nhiam la yök, ke cie wet yekë lueel e path. ²⁰Nhialic e mäacde nyuöoth te ye koc luui thïn e pierden yic, ku acie te ye kek jieem thïn ²¹Yenjö wieckë ba looi te le yen ba we la neem, bi dhiel a yic ba we tem awuöc, kua ba nhierdie nyuöth we ku njec we aa jääm.

Cuöpkë raan käk bal looi akut yic

5 ¹Ëmën, yic aci koc kök lek yen lon raan tök akuötdun yic, aloi adumuööm rac apeï, rin e yen töc kek tiñ ruëei kek. Na cok aa koc cie Nhialic la cok e door, ka cii adumuööm cit kënë nhiaar. ²Yenjö ye wek nhiam? Kënë adhielkë maan, ku wek aa dhil raan adumuööm cit kënë looi cuöp wei akuötdun yic. ³Na cok alon cii yen reer kek we ke piändie arer ke we, ku yen aci raan ci kënë looi tem awuöc ciet ya reer ke we. ⁴Te rem wek rin Bännya Jethu ke piändie arer kek we, ku riel Bännya Jethu arer thïn. ⁵Cuöpkë raan kënë wei bi la rëer jöñrac cin, na cok alon rec yen guäpde, ke weike abi kony aköl bi Bännya dhuk.

⁶Acii rot lëu bäk nhiam. Wek aaci kë ci lueel elä theer piñ, “Lon thïn koor ayup col apiäar ebën.” ⁷Këya, nyaaike adumuööm cit luou ku bäk ben aa koc e gam. Ku wek aabi jäl ciet ayum e yam cïn yic luou, cimën njic yen ye lon wek aa cit kënë alanden. Rin Raan ci loc ku doc, amiöcdan Yan ayum cïn yic luou aci nöc.

⁸Te cem yok ayumdan Yan ayum cïn yic luou, ka cuk cam ke yo la puöth luoi karec ku adumuööm, käk cit ayum këc yiëk yic luou. Apath buk cien ruëeny ku loiku yic, käk cit ayum këc yiëk yic luou.^a ⁹Aca lek we athör wäär ca gät we yic bäk cien buro kek koc e rëer ke wic diäar. ¹⁰Ku aacie koc cii Nhialic la cok ye door, ayi koc dit puöth nhiaar käjuëc ku cuer, kek lueel. Na ye kat tënë koc cit e köckä, ke yin acii cit raan pinyhom ten cej. ¹¹Kën yen lueel e lon bäk cien buro kek wämuuth ci gam wic e diäar, ku nhieer kajuëc ku ye jak ci kieet door, ku ye koc jääm gup e lueth, ku ye wiet e mäau ku ye cuär. Duk cok mith ke wämuuth cit e kënë.

^{12–13}Yic akin, acie luoidie ba luk looi tënë koc këc gam. Ee Nhialic yen abi luk looi tënë ke. Ku cii ye luoidun bäk luk looi tënë köckun ci gam? Cimën ci ye göt athör theer yic elä, “Nyaaike raan rac akuötdun yic.”

Koc ci gam aa köcken kök yäth luk yic

6 ¹Na ci raan göth e kamkun kek wämënhë det ci gam, ke ye yiec nö tö kek ye bi yen raan la gaany tënë koc cie Nhialic la cok e door, ku cii yeth tënë koc ci gam bik luk looi? ²Cäk njic lon bi koc ci gam la riel bi kek luk looi tënë koc e pinyhom? Ku na luoike luk tënë koc pinyhom, ke cäk lëu bäk käthii tö kamkun luk? ³Cäk njic lon bi yok luk looi tënë atuuc jöñrac? Na ye këya, alëuku aya buk käk röt looi pierda yic akölë aa luk. ⁴Na yakë la luök cit kakkä, ke yenjö ye wek ke yäth tënë koc këc gam bi ya kek luökkun la looi?

⁵Calkë röt aa thiëec löñ bi we rac gup. Cïn raan njic käh tö weyiic bi käk ci wääc kam koc ci gam ya luk?

⁶Ku Krithian e wämënh det e Krithian yäth tënë koc këc gam, bi ya kek la luk looi.

⁷Ku rin ye wek röt yäth luk yic e röt bäk käk we keek la luk, aye nyooth lon ci cieñ path we göök. Ee bi njeeen tënë we bäk këreec ci luoi we ya guum. Ku e bi njeeen tënë we bäk koc kök col aa löm kakkun.

⁸Alëuku buk njic aya lon ye yok karec looi tënë koc kök, agut tënë miethakäi kuan ci gam. ⁹Aya dhiel tak lon njic wek ye lon Nhialic acii koc rec bi puöl bik bäanyde rom kek ye. Wek aa dhil e kënë njic. Koc luui käk bal, tedë koc diäar koc, tedë koc jak ci kieet door, ku koc lööm röör kök cit ke. ¹⁰Cuer ku koc kepuöth yiëk käjuëc. Koc wiet e mäau, ku koc koc kök jääm gup ku koc käh tuöör nyin. Köckä ebën aacii Nhialic bi puöl bik bäanyde rom ke ye. ¹¹Koc kök e kamkun aake cit e köckä. Beny Jethu Kritho ku Wëi Nhialic acä adumuööm nyaai wegup, ku wek aaci jäl aa koc e Nhialic, ku col we aala cok kek Nhialic.

Luoi käk bal

¹²Abi raan det lueel elä, “Acin löñ ya gël ba kë wiëc cii loi.” Ee tede, ku këriëec ebën acii path tënë yi. Aleu ba lueel lon ci ya puöl ba kuat kë wiëc looi, ku yen acii rot loi ba ya alony käk ya ke looi. ¹³Abi raan det lueel, “Miëth e kën yäc ku yäc e kën miëth.” Ee tede, ku keek aabi Nhialic rac kedhie. Guöp acie luöi

^a5:8Yok aa dhil ciet ayum këc yiëk yic luou, B.bei 13:7; L.rou 16:3

wet bal ë path, aye luöoi kë wic Beny rin guöp ë këde. ¹⁴ Nhialic aci Beny jot thou yic ë rielde, ku abi yook jot aya ë rielde.

¹⁵ Anjeckë lon ye guäpkun tök kek Raan ci loc ku doc. Lëu ba guöp aban Raan ci loc ku doc looi bi ya guöp aban a dejök? Acii rot lëu. ¹⁶ Cäk lëu bäk ñic, mony guäpde col aye kë adëjök lon guäpken aabi ya tök? Acii göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Ku keek karou aabi ya guäp tök.” ¹⁷ Ku raan rot mat kek Beny, ee ya tök kek ye weike yiic.

¹⁸ Nyaai yipuöu käk bal yiic. Adumuööm kök ye raan ke looi aacii guäpde ye rac, ku raan yepuöu yiëk bal, adumuööm guäpde rac yen aye looi. ¹⁹ Anjeckë lon ye ñek ye ñic lon guöp acit luañ ye Wëi Nhialic rëer thin. Acie wek we cak röt wepec. Wek aa käk Nhialic. ²⁰ Nhialic acä ariöp dit apei tööu piiny bi yen yi yöc. Këya, calkë guäpkun aaye wek Nhialic leec.

Thiëek

7 ¹ Ëmën, yen abi jäl jam wël wäär ci wek ya gät athöör. Ee yic, apath bi raan cii thiëk. ² Ku rin bi cieñ rëec käk bal puöl, apath bi moc ala tieñde ku ye tik la muonyde. ³ Moc ku tik aa dhil rëer apath ë rëer moc kek tieñde ku rëer ë tik kek muonyde, ke cin raan kuc ë ñek. ⁴ Guöp rëer ke tik acie këde ë rot, ee këne muonyde. Ku guöp rëer ke moc acie këde ë rot, ee këne tieñde aya. ⁵ Cii ñek kuc bi cii töc ke ñek. Apath bäk kañ mat lon bi ñek atöc ë rot, rin bäk la nin lik bi wek ke rök. Kañkë mat yic ku gamkë wedhie. Na la ninkä thök ke we rom biök cimëndun theer. Te looi wek ye këlä, ke jöñrac acii we bi piek adumuööm yic. Rin acäk bi lëu bäk bal göök. ⁶ Wek aa cä yöök bäk rëer ë röt këlä, wek aa päl bäk looi cit te wic wek ye thin. ⁷ Ee ba nhiaar apei tecit wek ya. Ku ñek ë la këden ci Nhialic gam ye. Raan ë la miöcde ë rot ku raan det kek miöcde ë rot.

⁸ Ëmën, awiëc ba lek rök këc thiëek ku diäär ci rökken thou rëer ë röt, lon apath bik rëer ke cii ben thiaak, ku cii rök thiëk aya cimën yen. ⁹ Ku na cak lëu bäk rëer ë röt, ke we thiëk ku thiaak diäär rin ajuëen bak thiëek ten te bi wek aa tuil akölaköl. ¹⁰ Alek koc ci röt thiaak ë riel banyda ku acie rielle, tik acii muonyde päl. ¹¹ Ku na pel moc, ka dhil rëer ke cii mony det wic, tedë ke dhuk tënë muonyde. Ku moc acii tieñde liöi.

¹² Yen acie Beny, ku yen aluel wet këne ke ya ye raan ë path. Na le wämääth ci gam la tij këc gam, ku wic tik këne bi rëer ke ye, ka cii tik dhil liöi. ¹³ Ku na ci tij ci gam thiaak ë mony këc gam, ku wic mony këne bi rëer ke ye, ke tik acii moc päl. ¹⁴ Rin Nhialic ë mony këne gam rin ci yen tij ci gam thiaak. Ku yeen ë tij këc gam col aye raande rin ci ye thiaak mony ci gam. Na cii cit këne, ñuöt miethken aa cit mith koc cie Nhialic la cök ë door. Ku rin cit yen këne, mith aaye Nhialic mat ë kacke yiic.

¹⁵ Ku na wic raan këc gam bi raan ci gam rëer kek puöl, ka dhil raan këne looi këya. Acin këne ñek duut ë kamken kedhie, moc ku tik, bi rëer ke ñek. Rin yok aaci Nhialic puöl buk rëer apath. ¹⁶ Tij ci gam, ye ñic këdë lon cii yin muonydu bi kony bi gam? Ku yin mony ci gam, ye ñic këdë lon cii yin tieñdu bi kony bi gam?

¹⁷ Wet ya lek akuut koc ci gam, ee lon bi raan a pir dhël ci Beny nyuöth ye. Ku ñek adhil pir tecit tewäär pür yen thin yon col Nhialic ye bi wetde gam. ¹⁸ Kë lueel akïn, na raan ci ñoot ci cöt Nhialic gam, ka cii ñuöt man, ku ye wic diet këc ë ñoot. Na raan këc ë ñoot ci cöt Nhialic gam, ka cii rot col añot. ¹⁹ Athöñ ëbën tënë Nhialic te ci raan ñoot ayi te këc ye ñoot. Kën yen ril ë lon bi yin löñke gam. ²⁰ Raan ëbën adhil rëer cit teden wäär rëer yen thin yon col Nhialic ye. ²¹ Na yi alony wäär col Nhialic yi, ke yi duk ye dieer. Ku na le kë kony yi ba nom lääu, ke loi. ²² Raan alony ci Beny col bi ya tök kek Raan ci loc ku doc, ke ye alony ci Raan ci loc ku doc looi bi nom lääu. Ku yeen aya, raan ci Nhialic col bi ya tök kek Raan ci loc ku doc, ee ya alony Raan ci loc ku doc. ²³ Nhialic acä ariöpdit tääu piny ë rienkun. Duökkë röt loi bäk ya alony ë koc. ²⁴ Miethakäi ci gam, yon col Nhialic we, ñek ë la teden cieñ yen thin. Cimën wäär cieñ wek yon col Nhialic we. Rëerkë këya we ñic Nhialic. Ciëñkë këya.

²⁵ Awiëc ba wet cak thiëc ë yen rin koc këc thiëek dhuk nom. Beny akëc ya lek kë ba looi. Ku wek aa ba lek wet ë piändie, ke ya cit raan ci Nhialic ñöth puöu bi la këden luöoi. ²⁶ Te tij yok käril bi röt looi, ka juëen bi raan rëer ë rot ke cii thiëk. ²⁷ Na yin ala tik, ke duk liöi. Na kec thiëek, ke yi duk thiëk. ²⁸ Na wic bi yi thiaak, ka cin adumuööm tö thin. Ku koc ci thiëek aabi gum apei pierden yic, ku awiëc bäk cii gum.

²⁹ Kë lueel akïn miethakäi ci gam, te ci döñ pierda yic aciek. Ku ëmën le tueñ rök ci thiëek aa dhil cieñ ciet ke këc thiëek. ³⁰ Koc dhiau ku yekë nyuöth ciet ke cii dhiau. Koc dal ku yekë nyuöth ciet ke cii puöth mit, koc ë yöc, ku yekë nyuöth ciet käk cik ke yöc cie kækken. ³¹ Ku koc käk pinyhom luöoi, apath bik cii ye dieer apei ciet cin kaam dit cik nöc ke lui. Piny këne kek kækken tö thin ëbën, acii bi cieñ ape.

³² Anhiaar bāk rëer ke we cie dieer. Kam kōc cī gam, raan kēc thiëek ë yenhom yiëk luoi kāk Beny, rin bī yen Beny cōl amit puōu. ³³ Ku raan cī thiëek ë yepuōu yiëk kāk pinyinhom, rin bī yen tieŋde cōl amit puōu. ³⁴ Ku këya, piānde ë nhom rou. Ku tiŋ kēc ben thiaak, tedë nyan kēc kaŋ thiaak, ee yepuōu yiëk luoi kāk Beny, bī guāpde ku weike aa kāk Beny kedhie. Ku tiŋ la moc ë yenhom yiëk kāk pinyinhom, rin bī yen muōnyde cōl amit puōu.

³⁵ Kākkā ëbën aa ca lek we rin wic yen ye ba we kony, ku cā we gël bāk kāk wieckë ke cīi ye looi. Awiëc bāk kën yic aa looi ku pieerkë dhël la cök, ku bāk Beny luōōi puōu ëbën.

³⁶ Na ye moc tak, lōn kē cī yen thiëek gōōu tēnē nyan cī meek acīi path, ku yeen ala puōu thiëek, ka thiëek tecit te wic yen ye thīn. Acīn adumuōōm tō thīn. ³⁷ Ku mony cī ye guiir piānde ë rot, ke cīn kōc thōōc ye thīn, ku ŋic aya apei lōn bī yen ye lēu bī rëer apath ke cīi thiëek, ke kēpath yen alooi bī nya cīi thiak. ³⁸ Këya, mony thiak nya ë kēpath looi, ku mony cīi nya thiak ë kē ŋueen apei looi.

³⁹ Acīi path bī tik mony det wic ke muōnyde pīr, ku na cī moc thou, ka lēu bī mony det nhiëer thiaak, ku yeen adhīl a raan cī gem. ⁴⁰ Ku na ye wetdie, ke yeen abī puōu miet te rëer yen ke cīi ben thiaak. Aya tak lōn ye Wëi Nhialic ya kony tāktākie yic aya.

Miith ye gām jak cī kieet

8 ¹ Ëmën yen abī jāl jam miith ye ke gām jak. Ee yic, yok aŋic kajuëc rin ë wet kënë. Ku ŋieec kajuëc ë raan cōl anhiam, ku nhier ë raan juak bī riel. ² Na ye raan tak lōn cī yen kāŋ ŋic, ka ŋot kēc te bī yen kāŋ jāl ŋic dōōt. ³ Ku raan nhīar Nhialic aye Nhialic ŋic.

⁴ Ku det rin ye ke miith cī gām jakrec cam, aŋicku lōn nhialic ye kieet ë kāŋ, acīi tō thīn. Acīn Nhialic det, Nhialic ë tōk. ⁵ Ee yic, kōc aa jam lōn tō jak cit kākkā thīn nhial ku piny. Ku na cōk alōn tō jak juëc cit kākkā thīn, ⁶ ke tēnē yo ë Nhialic tōk yen atō thīn. Yen acī kēriëec ëbën cak, ku ë rienke yen aye yok pīr. Ku Beny ë tōk, Jethu Krītho, ku ë rienke yen acī kēriëec ëbën cak, ku ë yen pīir yok.

⁷ Ku acie raan ëbën yen ŋic ë yic kënë. Kōc kōk aa ŋoot nhīim kāk cī kieet yiic, na camkë miith cī gām jak cī kieet, ka yekë tak ciet ke cī miith cik cam yiëk gup ajueec. ⁸ Miith yeku cam acie yo ë looi buk la cök tēnē Nhialic. Acīn kē ye nyaai te cem yok ye, ku acīn kē ye juak thīn te cem yok ye aya.

⁹ Wek kōc cī gam, duōkkë kē cīn yen miith ya ke theek loi bī wek kōc koor gamden muōr, bīk tak lōn ë yen adumuōōm yen cik looi cem kek ë miithkā, te cī kek we tiŋ ke camkë ke. ¹⁰ Na tiŋ raan koor gamde yī raan ŋic kāŋ, yī miith kāk yai cī gām jak cī kieet, ke cī kënë bī riel nyin abī mieth cī gām jak cī kieet cam? ¹¹ Këya raan koor gamde, wāmuuth cī gam cī Raan cī lōc ku dōc thou ë rienke, abīi tedun ŋic yīn kāŋ thīn rac. ¹² Te looi yīn adumuōōm tēnē wāmāthkun cī gam, ba gamden koor rac kēlā, ke yīn adumuōōm looi tēnē Raan cī lōc ku dōc alanden. ¹³ Këya, na ye mieth ya cam wāmāāth cī gam cōl aloi adumuōōm, ke yen acīi mieth kënë ben cam rin ba wāmāāth cī cōl aloi adumuōōm.

Yic ku luoi atuuc

9 ¹ Yen ala yic ba kāk pierdie wic. Yen acī Jethu Bānyda tiŋ ku yen atuōnyde. Ee gamdun yen ë luoi ca looi tēnē Beny. ² Na cōk alōn cīi kōc kōk ye ye gam lōn ye yen atuuc, ka ŋieec lōn ŋic wek ye lōn ye yen atuuc, rin aye kē pīir wek, ke we ye tōk kek Beny nyuōōth lōn ye yen atuuc.

³ Yen ë te ye yen rot kuōny thīn te jōōny kōc kōk yen. ⁴ Yen ala yic bī yen yiëk mieth ku kē dek rin luoidie, ⁵ cimën ye atuuc kōk ku wāmāthakën ë Beny, ku Pīter la keny kek diāārken, cā la yic ba thiëek tiŋ cī gam ba ya keny kek ye? ⁶ Nadë ke ye Barnaba ku yen yopec, yok aa tuuc dhil luui yocin rin pierda? ⁷ Apuruk acie rot riōp ë rot. Raan tim ë luōk com aye ŋōōth lōn bī yen miith abek cam. Aye abiōōk ŋōōth lōn bī yen dek cek ye yok tēnē amälke.

⁸ Acie kāk yakë tiŋ ke loi rōt akōlakōl kek luëel kepec, rin kā cit kākkā aaci göt lōŋ Mothith yic.

⁹ Acī göt lōŋ Mothith yic ëlā, “Duk muōr der thok te luui yīn ye bī rap kōōm. Ye miōōr kek ye Nhialic yiëk yenhom?”^b ¹⁰ Cie yok ye luëel yen wet kënë? Ee gāt rienkua, rin raan pur ku raan tēm ayekë ŋōōth rin le yen kē bīk yōk rap cik looi yiic. ¹¹ Yok aaci luui buk kāk wëi tieŋ wepuōth, ke yakë tak lōn cī yok puōth dit te ŋeeth yok ye lōn le yen ariōp bāk gām yo? ¹² Ku na le kōc kōk la yic bīk kākkā yōk tēnē we, ke yo cīi la yic wār yienyden? Ku akëcku kaŋ them buk la kē yōkku, te cōk alōn ë yen ke yienyda. Ku kēriëec ëbën acuk guum rin buk kōc cōl aa gam Wet Puōth Yam rin Raan cī lōc ku dōc. ¹³ Aŋieec lōn ŋic wek ye lōn rōōr ë luui luāŋ Nhialic aa miethden yōk ë luoi luāŋ Nhialic yic. Ku kōc kāk cī beei luāŋ Nhialic juaar ariāk nhom aa bek lōōm kāk cī juaar yiic. ¹⁴ Kēlā aya, acī Beny looi bī kōc ë kōc lek Wet Puōth Yam, kē pīir kek aa yok

^b9:9Aliu cieŋj ë Jiëŋj yic, L.rou 25:4; 1Tim 5:18

thin. ¹⁵ Yēn akēc luui ē yithkā. Ku yēn aciī athör kēnē gāt ēmēn rin bī yēn ē yithkā wic ē rienkie. Anjueen ba thou ten te looi yēn ē kēnē. Acin raan bī wetdien nhieem yēn kēnē nyaai tēnē ya. ¹⁶ Acie rin ye yēn kōc lek Wet Puoth Yam yēn ya cōl anhiam. Ku yic ē rin cī Nhialic ya yōök ba kōc lek, ku abī reec apei aköldä tēnē ya te cīi yēn kōc ē lek Wet Puoth Yam. ¹⁷ Na luōi ē luoi kēnē te cī yēn ye tak ba looi, ke yēn adhil ariöp wic. Ku na cie yēn tak ye, ku ye Nhialic yēn lēk ye ya ba looi, ke ya bā ariöp wic kēdē? ¹⁸ Yeņö yēn ariöpdie? Ariöpdie ē kē bī yēn kōc lek Wet Puoth Yam ke ya cīi thiēc ariöp, ku cā yinydien bī akut kōc cī gam yiěk ya wic.

¹⁹ Yēn raan ē rot. Yēn acie alony raan det. Ku ēmēn yēn ē rot cōl aye alony raan ēbēn, rin bī yēn kōc juēc lēu bik gam. ²⁰ Te luui yēn kek kōc Itharel, yēn ē cieņ cimēn raan Itharel rin bī yēn ke lēu, cōk alōn cīi yēn ē kēdit tēnē ya ba cieņ cieņden. Yēn ē cieņ cimēn raan wic ye bī löōņ cī Mothith gōt theek, te luui yēn kek kōc ē löōņkā, rin ba ke lēu bik aa buōth Raan cī lōc ku dōc. ²¹ Kēlä aya, te luui yēn kek kōc cie kōc Itharel, yēn ē cieņ cimēnden ke ya cīi löōņ kōc Itharel thek. Kēnē aya looi rin bī yēn kōc cie kōc Itharel cōl aa buōth Raan cī lōc ku dōc. Ku acie lōn cieņ yēn ke ya kuc lōņ Nhialic, yēn abuōth lōņ Raan cī lōc ku dōc yic. ²² Te rēēr yēn kek kōc ē gam, yēn ē ciet raan tōk kamken, rin bī yēn ke lēu. Kēya, yēn ē rot looi ba thōņ ke kōc ēbēn rin ba kōc kōk kony keyiic bik gam, kuat dhēl bī yēn ye lēu thin. ²³ Yēn ē kākķä looi ēbēn rin bī yēn Wet Puoth Yam ē rin Jethu yāth tueņ. Ku rin bī yēn dōc ye yōk te yeth Wet Puoth Yam tueņ yōk aya.

²⁴ Anjiekē, te wēēr kōc, ee raan tōņ cī kōc wuōr yēn ē kēn wēēr kōc nyaai. Wek aa dhil kat cimēn kōc wēer bāk ē kēnē lööm. ²⁵ Raan tuk, ee löōņ ē tuk dhiel theek apei, rin bī yēn kē ye gām raan tō tueņ, kēn ben yāi aköldä, nyaai. ²⁶ Yēn ē kēnē ye yēn kat ke ya cōk yānhom ba te riņ kōc thin thap thok piny. Ku yēn acie pēēr ē gut yic ē path. ²⁷ Yēn ē rot looi ba riel, ba Jethu buōth, rin na ca kōc juēc piōōc ke Nhialic cīi ya reec aköldä.

Paulo ē kōc cī gam piōōc rin jak ye kieet

10 ¹ Miethakāi cī gam, awiēc bāk kēwāār cī rot looi tēnē wārkuan dīt wāār buōth Mothith ror liet tak. Keek aake tiit luet, nawēn ke tem Wār Lual ē path. ² Tewāār buōth kek luet, ku wāār teem kek wār, keek aake cīt kōc cī muōc nhīim bik aa kōc buōth Mothith. ³ Keek ēbēn aaci miēth tōņ thōņ cam, miēth yīk Nhialic ke ē rielde, ⁴ ku dēkkē ē pīu ke looi Nhialic bik kuēr kuur yic, kuur cath ke ke. Kuur ē ye Raan cī lōc ku dōc guōp. ⁵ Cōk alōn cī kāpuōthkā rōt looi ēbēn, ke Nhialic ēcīi puōu mit kek wārkuan dīt juēc. Go Nhialic ke nōk ku weer guāpken roor te cīi cieņ.

⁶ Ēmēn, Nhialic aci wārkuan dīt wāār cīi yēn puōu mit tēnē ke tem awuōc, bī yo weet buk yōpuōth cīi ye yiěk käreec cimēn wāār cī kek ye looi, ⁷ tedē ke yo dor jak cī kieet cimēn cī kōc kōk keyiic ye looi yōn. Rin aci gōt athör theer wēl Nhialic yic ēlä, “Kōc aaci nyuc bik mīth ku dēkkē ku jōlkē dier.” ⁸ Dukku yōpuōth ye yiěk bal cimēn wāār cī kōc kōk keyiic ye looi, nawēn ke raan tim thiār-rou ku ŋuan thou akāl tōk. ⁹ Acuk lēu buk Beny them cimēn yōn cī kōc kōk keyiic ye looi, nawēn ke thōōņ kāpieny ke. ¹⁰ Duōkkē ye rēēr we jiēm wenhīim cimēn wāār ye kōc kōk keyiic ye looi, ku aaci Nhialic ben tuōc atuōnyde bī ke nōk. ¹¹ Kākķä ēbēn aaci rōt looi tēnē kōc Itharel bī ke yo lek. Ku kākķä aaci gāt piny rin bī yo lek thin aya. Rin yōk aa pīr te bī thōk piny guō ben thin.

¹² Raan cī gam ye tak lōn atiit gamde, adhil yēnhom tāāu piny bī cien kērec ye. ¹³ Na them yī ba adumuōm looi ke ŋic lōn cī kōc kōk kaņ them kēlä aya. Nhialic ē kē cī thōn dhiel looi. Acin raan bī Nhialic puōl bī them arek aba athemde cīi gōk. Ku te them yī ka la dhēl kony Nhialic yī ba athēm gōök.

¹⁴ Kēya, miethakāi nhiaar, duōkkē jak cī kieet kōņ door acin. ¹⁵ Yēn ajam tēnē we rin anjiec lōn ye wek kōc cī nhīim bak, takkē wet luēel kēnē yic wepuōth ē rōt. ¹⁶ Te dēk yōk bīny ye yōk dek muōn abiēc miēth Beny yic ye yōk Nhialic leec thin, ke yōk aa rōm riem Raan cī lōc ku dōc. Ku te beny yōk ayup ku camku, ke yōk aa rōm guōp Raan cī lōc ku dōc. ¹⁷ Rin ayuōm tōk yēn atō thin, ke yo ēbēn cōk alōn juēc yōk, yōk aa guāp tōk rin yōk ayuōm tōk rōm.

¹⁸ Takkē kōc Itharel te ciem kek kāk cī juer Nhialic, ke keek aa ya tōk kek Nhialic. ¹⁹ Yeņö wiēc ba luēel te jiēm yēn kēlä? Ye nadē ke jak cī kieet, ayī miēth cī juer ke aa la wetden yic? ²⁰ Acie kēya! Kē luēel ē lōn kāk ye kōc cin gam la cōk juaar, ee tēnē jakrec acie tēnē Nhialic. Ku acā wic bāk rōt aa mat kāk jakrec yīic. ²¹ Yīn aciī dēk bīny muōn abiēc ē Beny, ku ben dek bīny kāk jakrec. Yīn aciī rōm kek Beny ku ben rōm kek jakrec. ²² Na loiku ē kēnē, ke rin wic yōk ye buk Beny rac puōu. Yeku tak lōn ril yōk apei buk Beny dhōl ku cīi yo tēm awuōc?

²³ “Ayeku lueel yok aaci puöl buk käk wicku ke looi.” Ee yic, ku acie keriëec ebën yen path. “Keriëec ebën aci puöl buk looi.” Ku acie keriëec ebën yen yo kony. ²⁴ Yin adhil luui käk koc kök col amit puöth, ten lon ye yin luui käk yi col amit puöu ë rot.

²⁵ Apath tënë yi ba kuat riñ ye ke yaac te ye riñ yooe thin cuet, ke yi cii puöu diu. ²⁶ Rin aci göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Piny ku keriëec ebën tö thin aa käk ë Beny.”

²⁷ Na ci yi col ba la mith pan raan cin gam ku ca gam ba la, ke yi cam kuat mieth ci beei tënë yi ke yi cii thiëc. ²⁸ Ku na lëk raan det yi, “Mieth kënë aci juer jak ci kiet,” Ke yi duk ë mieth kënë cam, ku acie rin diu tö yipuöu, ee rin wet reer raan ci ye lek yi puöu. ²⁹ Këya, acie kë tö piändu yic, ë kë tö puön raan det yic. Raan det abi thiëec ëlä, “Yeñö ye kë reer puön raan det yic ya gël ba këdien tö yapuöu cii loi? ³⁰ Na leec Nhialic rin mieth, ke yeñö bi raan det ya nyieeny mieth ci yen Nhialic leec?”

³¹ Këya, kuat kë loi, te mith yin ayi te dëk yin, loi ke ebën dhël ye ke Nhialic leec thin. ³² Duk kë ye koc kök yok ke rac loi cimën koc Judia, tedë koc cie koc Judia, ayi koc akut koc ci gam. ³³ Luöökë cimëndie, aya looi ba raan ebën col amit puöu käk ya ke looi yiic, ke cä loi këpath tënë yen ë rot, ke ye këpath tënë koc ebën rin bi raan ebën luök.

Dhël puöth ë röök

11 ¹ Luöökë cimëndie, cimën ye yen luui cimën Raan ci loc ku doc.

² Wek aa ya leec rin ye wek luoidie ku käk ya piöoc muk nhiim akolaköl. Ku wek aa käk ci piöoc tënë koc ci gam, käk ca ke ñic tënë koc kök ku nyuöth ke we, buöoth yiic. ³ Ku awiëc bäk ñic lon Raan ci loc ku doc atö moc nom ku moc atö tik nom, ku Nhialic atö Raan ci loc ku doc nom. ⁴ Këya, mony ë röök, tedë ke lëk koc wet Nhialic ke ci yenhom kum, ee Raan ci loc ku doc rac guöp. ⁵ Ku tiñ ë röök tedë ke lëk koc wet Nhialic ke këc yenhom kum ë muonyde rac guöp, athöñ ke tiñ ci muut nom bi rac guöp. ⁶ Na cii tik yenhom ye kum, te röök koc, ke ye rac guöp cimën tiñ ci muut nom. Këya, adhil yenhom kum. ⁷ Moc acii yenhom kum rin aci Nhialic looi bi ciet ye, ku gem kënë ye col athöñ kek ye. Ku atheek tik tënë moc aye nyuöoth lon ci ye looi ke cit moc. ⁸ Rin acin kë cii Nhialic lööm tënë tik bi yen moc cak, ee tik yen aci cak kë ci lööm tënë moc. ⁹ Ku moc akëc cak rin ë tik, ë tik yen ë cak rin ë moc. ¹⁰ Këya, rin ë wet kënë ku rin atuuc nhial, tik adhil yenhom kum bi nyuöoth lon tö yen moc cök. ¹¹ Ku cit lon ye yok koc ci mat kek Beny, tik acie kë puöl yic tënë moc cimën ye moc kë cii yic puöl tënë tik. ¹² Ee yic, ee löm ë moc yen aci lööm bi ke tik cak ku ë yic aya, lon ë tik yen ë moc dhiëeth ku keek kedhie aabö tënë Nhialic raan ci keriëec ebën cak.

¹³ Takkë yic, kek we ë röt lon puöth yen bi tik röök tënë Nhialic ke këc yenhom kum te röök koc juëc thin. ¹⁴ Aye cieej nyooth lon ber nhiim nom apei aacii path ke moc. ¹⁵ Ku ten tik ë këñ dhëej. Nhiëm baär aci Nhialic gam ye bi ya këñ yen yenhom kum. ¹⁶ Ku na le raan ye tak lon wet lueel acie yic, ke yen ku akuut koc ci wet Nhialic gam, yok aa cin tedet ye yok Nhialic duöer thin.

Guirku röt apath buk guöp Beny rom

¹⁷ Wek aa cä bi leec wël lek we kä yiic, rin te rem wek bäk Nhialic door, kërec yakë ke looi kek aa juëc ten këpuöth yakë ke looi. ¹⁸ Tueñ, aci koc kök lek ya lon te rem wek, wek aa weyiic tek. Ku acie wet tök yen yakë lueel. Ku këñ alëu bi ya yic. ¹⁹ Ee tede, aleukë bäk weyiic tek ë kamkun rin bi koc luel yic ñic. ²⁰ Te rem wek ebën ke we ye akut, ku cok alon ye wek ye tak lon ë yen kë ci Beny döör looi kam koc yen camkë, ka cie yic. ²¹ Rin te mith wek, wek aye ñek mith ë rot ke we cii röt tit. Koc kök aa rëer ke nek cok ku wiet koc kök. ²² Cienkë nhiim beei ye wek mith thin ku dekkë thin? Aye akut koc ci gam yen yakë ben rac guöp, ku guötkë koc cin käjuëc nyin? Yakë tak yeñö ba lueel tënë we rin luoi cit këñ? Ba we leec? Acä kon looi acin.

²³ Rin yen aci piöoc yok tënë Beny. Ku ë yen aca ben gam we aya, lon Beny Jethu, ee weer wäär bi ye luom, ee cä ayup lööm, ²⁴ nawën ci Nhialic leec, ke beny ayup yic ku lueel, “Kënë ë guäpdie ci looi rienkun. Camkë ayum këñ bi wek yen aa tak.” ²⁵ Këlä aya, wën ci mieth thök ke löm aduñ ci thiäñ muön abiëc ku lueel, “Aduñ muön abiëc këñ ë döör yam kek Nhialic ci thany riemdie. Te dek wek ye, luöökë këya bi wek yen aa tak.”

²⁶ Wek aa thon ë Beny lueel, yet aköl bi yen ben dhuk te cem wek ayum këñ ku dekkë muön abiëc aduök yic. ²⁷ Këya, na cam raan ayum Beny ku dëk aduñ muön abiëc yic, dhël yen ye dhöl guöp, ke yeen ala guöp awuöc, rin ci yen adumuööm looi tënë guöp ku riem ë Beny. ²⁸ Raan adhil yepuöu kañ caath kërec ci ke looi bi jal mith ayup ku dëk aduök yic. ²⁹ Na cam raan ayup ku dëk aduök yic, ku cii teden ye kek tök thin kek guöp ë Beny yik yenhom bi ñic, ka bi Nhialic tem awuöc te cem yen ayup ku dëk aduök yic. ³⁰ Yen ë kë ci

koc juëc weyiic gup riaam ku tuany ke ku thou koc juëc. ³¹ Na konku yopuöth wic käreec cuk ke looi, ka cin kë tëm Beny yo awuöc. ³² Ku luk aye Beny looi ku tëm yo awuöc, rin na nhiäk la piny thök ke Nhialic cii yo tëm awuöc kek koc pinyhom ebën.

³³ Këya, miethakäi ci gam, te met wek wenhiim bäk mith, ke we ye röt tiit. ³⁴ Ku na le raan nek cok, ka dhil mith baai rin bi Nhialic we cii tëm awuöc, rin cii wek röt ye tiit te röm wek. Ku wël kök aa ba la lueel te yeet yen tënë we.

Miöc Wëi Nhialic

12 ¹ Èmën, awiëc ba jam miöc ye yök tënë Wëi Nhialic. Awiëc bäk yith njic rin ë kakkä miethakäi ci gam. ² Anjeckë, wäär ye wek koc cie Nhialic ë door, wek aa we ci muör dhöl juëc bäk ke aa door jak ci kieet. ³ Awiëc bäk njic lon acin raan ye Wëi Nhialic cök puöu, lëu ye bi Jethu lek guöp wël rec. Ku acin raan la riel bi lueel lon ye Jethu Beny te këc Wëi Nhialic ye tääu yepuöu.

⁴ Miöc juëc cii thönj aatö thin, ku ee Wëi Nhialic tönj yen ë ke gam. ⁵ Koc aa luui dhöl juëc, ku ë Bäny tök yen aye kë luöoi. ⁶ Miöc juëc cii thönj ye koc luui aatö thin, ku ë Nhialic tönj yen ë ke gäm raan ebën rin luoiden wic. ⁷ Nhialic ë raan gäm kë ye raan ye njic lon rëer Wëi Nhialic kek ye, ku bi luöoi bi yen akut koc ci gam kony. ⁸ Wëi Nhialic ë raan tök gäm njieec känj. Ku Wëi Nhialic tönj kënë, ee raan det looi bi koc aa lek käjuëc njic bö tënë Nhialic. ⁹ Wëi Nhialic tönj, ee raan yiëk riel bi yen Raan ci loc ku doc gam apei. Ku yik raan det riel ë yen koc tuany kony. ¹⁰ Wëi Nhialic ë raan gäm riel bi yen käk jänj göi aa looi. Ku gem raan det riel ë yen wet Nhialic lek koc. Ku raan det ke riel ë yen miöc bö tënë Wëi Nhialic, ku kök cie ben tënë ye tek thook. Ee raan yiëk riel bi jam thok kök, ku gem raan det riel bi käk ci lueel thok kök teet yiic. ¹¹ Ku ë Wëi Nhialic tönj kënë yen ë kakkä gam ebën tecit te wic yen ye thin. Ee njek gäm miöc cii thönj kek miöc ë njek.

Guöp ala yic käjuëc

¹² Guöp Raan ci loc ku doc ë guäp tök la yic käjuëc, cimen guöp raan la yic käjuëc. ¹³ Kälä aya, yook ebën ke yo ye koc Judeo, tedë ke yo ye koc cie koc Judeo. Tedë ke yo ye koc lääu nhiim, tedë ke yo ye aloony. Wëi Nhialic aci njek kamkua a muöc nom ku arëer kek yo, ku aci yo looi buk aa ban guöp Raan ci loc ku doc.

¹⁴ Ku guöp acie abanj tök, ala yic abek juëc. ¹⁵ Tedë na lueel cök ëlä, “Rin cii yen ye cin, yen acie abanj ë guöp.” Ka cii kënë ye looi, bi cii ye abanj ë guöp. ¹⁶ Tedë ke lueel yic ëlä, “Rin cii yen ye nyin, yen acie abanj ë guöp.” Ka cii kënë ye looi aya bi cii ye abanj ë guöp. ¹⁷ Na guöp ebën ye nyin, ke ye pinj kädë? Ku na guöp ye yic yetök, ke ye njör kädë? ¹⁸ Ku yic akın, Nhialic aci abek cii thönj tääu guäp tök yic tecit te wic yen ye thin. ¹⁹ Na ye abanj tök yen tö thin ë rot, njüt acin guöp. ²⁰ Ku yic akın, abek juëc aatö thin ku guöp ee tök.

²¹ Këya, acii nyin lëu bi lueel tënë cin ëlä, “Yin acä wic.” Ku acii nom luel tënë cök, “Wek aacä wic!” ²² Ku yic akın, abek guöp ye tak ciet ke cii ril, aacii dhil liu thin. ²³ Ku abek guöp ye yök ke cin luoi ye ke kuëec nhiim, kek aa yeku njec muk apath. Ku guöp alonj cie nyuöoth ë path, aye njec kum. ²⁴ Ku guöp alonj cie thiaan, acie kum. Ku Nhialic acä abek ë guöp cii ke looi bik aa guäp tök ebën, ku acä abek ë guöp cii ke ë kuëec nhiim looi bi ya kek kädit apei. ²⁵ Këya, guöp ë tök acii yeyic ë tek, ku abekken cii thönj aa röt kuony kamken. ²⁶ Na rem guöp abanj tök, ka abek kök ë guöp aacii la leñ aya. Na lec abanj tök, ka abek kök aa mit puöth kek ye ë tök.

²⁷ Week ebën wek aa guöp Raan ci loc ku doc, ku njek kamkun abanj guäpde. ²⁸ Akut koc ci gam yic, Nhialic acä atuuc tööu tuenj. Ku bö koc wël Nhialic lueel kecök. Ku bö koc ë piöoc. Ku koc la riel ë luui käk jänj göi. Ku bö koc la riel ye kek koc tuany kony bik pial. Ku koc ë koc kony, ku koc mac koc, ku koc jam thok kök. ²⁹ Keek acie atuuc ebën, ku aacie koc lek wet Nhialic ebën, ku aacie koc ë piöoc ebën. Acie raan ebën yen la riel ë yen luui käk koc göi, ³⁰ tedë acie raan ebën yen la riel ye yen koc tuany kony bik ben pial, tedë acie raan ebën yen jam thok kök, tedë acie raan ebën yen la riel bi käk ci lueel thok kök teet yiic. ³¹ Welkë wepuöth miöc kek dit apei. Ku miöc path kamken ebën akın.

Nhier

13 ¹ Aleu ba jam thok kök, ayi thok ye atuuc nhial jam, ku na liu nhier tënë ya, ke yen acit raan loi duöot, tedë ke yen athönj kek lönh guöt ë path. ² Na ba la riel ye yen koc njec lek wet Nhialic. Ayi njieec ye yen käk ye moony deet yiic. Ayi lon ba la gam ril apei tënë Nhialic, lëu yen ye ba gat yöök bik röt nyooñ te rëer kek thin. Ku na cien nhier ke yen ë raan cin kë ya lëu acin. ³ Na gam ba käk tö ke yen ebën tek tënë koc njönj, ku gam rot bi yen cuat meec, ku na cien nhier ka cin kë kony tënë ya.

⁴Nhier ë lon bi raan kërac guum ku lir puðu, acie tiëel ku nhiaam. ⁵Nhier acie kuðöc ë wël ku acie cöök ku acie thöök ë puðu. Raan la nhier acie këreec ci luõi ye ë muk nom. ⁶Köc la nhier cit nhier köc ci gam, aaci puöth dhil miet te looi kërec, ku aa ye yic cöl aa mit puöth. ⁷Nhier ë yo cöl agum këriëec ëbën, ku ë yo cöl amuk gamda kuat käk loi röt yiic, ku cöl yo aňöth Nhialic ku cuk yit.

⁸Nhier ë rëer thïn akölaköl, ku miöc kök cimën luel wet Nhialic, ku jam thok kök ku ñieec ë käj, kakkä ëbën aa rëer ku bik liu. ⁹Rin miöcdan ye yok käj ñic areer ke ye abak, ku riel ye yok wet Nhialic luel a bak aya. ¹⁰Ku na la kë cie abak ben, ke këne abak aci ben wic.

¹¹Yon ye yen meth, yen a ya ye jam cimën meth ku täk cimën meth, ku ëmën ye yen raandit, yen acie ben luui cimën meth. ¹²Kë yeku tiñ ëmën acit mën dhie ye raan rot tiñ macar la nyin durdur yic. Ku aköl det yok aabi këriëec ëbën tiñ apath. Ku ëmën yen aci këriëec ëbën ñic, ku aa ba ñic ëbën cimën te ñic Nhialic ya thïn.

¹³Ku ëmën gam ku ñöth ku nhier aatö thïn, ku këdit ke ëbën ë nhier.

Wël juëc rin miöc Wëi Nhialic

14 ¹Ee nhier yen adhielkë yiëk wepuöth apeï, ku tääkë wepuöth miöc ye yök tënë Wëi Nhialic, cimën miöcdit köc yiëk riel bik wet Nhialic luel. ²Raan jam thoñ cii köc kök ñic ë Nhialic yen aye yen jam tënë ye, acie köc kök rin acin raan wetde deet yic. Ee riel Nhialic yen aye yen jam yith cii ke ñic. ³Ku raan wet Nhialic luel ë jam tënë köc, ku welke aa köc kony ku deetkë köc puöth bik rëer apath. ⁴Raan jam thok cin köc ke piñ ë yen rot kony yetök. Ku raan wet Nhialic luel, akut köc ci gam kony ëbën.

⁵Aleu ba nhiaar te ye wek ëbën jam thok cin köc ñic ke. Ku anhiaar apeï bäk la miöc ye wek wet bö tënë Nhialic luel. Rin raan wet ë Nhialic luel aloi këpath apeï tënë raan ë jam thok cin köc ñic ke, na cie këya, ka dhil la raan tet wël ye luel yiic rin bi akut köc ci gam kony. ⁶Këya, te le yen ben tënë we miethakäi ci gam, yeñö ba kuöny we te ye yen jam thok cii ke ye piñ? Acin këdäj. Ku ë bi piath te lëk yen we wet ci Nhialic nyuöth ya, ku te piöc yen ñieec ë käj ci Nhialic gam ya. ⁷Ku këlä aya, käk cin yiic wël ye ke piñ te gut ke cimën löör ku thom, na cii raan ke gut tecit te wic bi rölden nyooth, ke köc piñ bi kën yen wic bi looi ñic këdë? ⁸Ku na cii raan löör ë tññ gut tecit te ye ñieec ye, ke köc bi röt guiir këdë bik la tññ? ⁹Ku këlä aya, bi raan det wet lek köc ë thok kök deet yic këdë te cii yen la gei? Yin abi ciet raan jam alir yic ë path. ¹⁰Thok juëc cii thöñ aatö pinyhom, ku acin thoñ tññ cii këde ye deet yic. ¹¹Ku na cá thoñ jieem raan ye deet yic, ke raan jam ë thoñ këne ë raan kuat det tënë yen, ku yen ë raan kuat det tënë ye. ¹²Ku cit lon wic wek ye apeï bäk riel ye Wëi Nhialic gam köc yök, dhielkë them kam kakkök yiic ëbën bäk riel ye ke köc ci gam kony, kuany.

¹³Këya, raan jam thoñ cii köc kök ye deet yic, adhil röök bi la riel teet yen wël ye luel yiic. ¹⁴Rin na röök këlä aya thoñ cá ñic, ke Wëi Nhialic aröök aya yapuðu, ku nhiamdie acin këpuöth looi. ¹⁵Na ye tede kan, ke yeñö ba dhil looi? Yen abi röök ku wak yapuðu ku nhiamdie kedhie. ¹⁶Te leec yin Nhialic yipuðu ë rot, thoñ kuc raan det bi röök ya gam këdë, “Yenakan.” Rin kuc yen kë ye luel? ¹⁷Na cök lecdun tënë Nhialic piath apeï, ke yin acie raan det ë kony acin.

¹⁸Yen Alec Nhialic rin ye yen jam thok juëc cii ñic wär yen we ëbën. ¹⁹Ku ten amat köc ci gam, aya wic apeï ba jam wël lik lëu bi ke deet yiic rin bi yen köc kök piöc, ten te bi yen jam wël juëc cin köc ë ke piñ.

²⁰Miethakäi, köc ci gam, pälkë kë ye wek tak cimën mith. Yakë tak cimën köc ci nhium bak ku bäk gup cien awuöc cimën mithkor cin awuöc yekë looi. ²¹Acï göt athör theer wël Nhialic yic ëlä,

“Yen abi köc ë jam thok cin köc ñic keek

cöl ajam tënë kackie,

ku na cökkë looi këya,

ke keek aa not ke cii wetdie bi piñ.”

Acï Beny luel.

²²Këya, miöc ye köc jam thok kök, acie kin köc ci gam, ee kin riel Nhialic nyuöth tënë köc këc gam. Ku miöc ye wet Nhialic luel, ee kë ye köc ci gam kony, acie kë ye köc këc gam kony. ²³Na mat köc ci gam kenhiim ëbën ku rekkë jam yic thok cii thöñ, ku bö köc këc käj deet ku köc këc gam, ke cik bi luel lon ci jöñrac ke döm? ²⁴Ku na bö köc këc käj deet ku köc këc gam, te lëk wek köc wet Nhialic, ka bi raan yök ë rot lon le yen guöp adumuööm te piñ yen ë wëlkä. Abi wël ci piñ cöl añic kë ci wuöc. ²⁵Ku wet Nhialic abi kakkën ye tak yepuðu cöl añic köc kök. Ku abi yenhom guöt piny ku door Nhialic ku luel, “Nhialic areer kek we ayic!”

Käpuoth ye looi te röök kœc

²⁶ Yeŋö ba jäl lueel miethakäi cï gam? Te met wek wenhiim bæk Nhialic door, raan tök ee waak ket ku piöcc ñek. Ku luel raan det kæk cï nyuöth ye, ku war raan det wet cï lueel ë thoŋ det yic. Käckä aaye looi ëbën bik akut kœc cï gam kony. ²⁷ Kœc jam weyiic ë thok kœk cïi ñic te met wek wenhiim, acïi kœc karou ayï kœc kadiäk wan thook. Wek aa dhil ñek aŋam ë ñek cœk, ku raan war wetdun lekke kœc yic, adhil tö thin. ²⁸ Ku na liu raan war thok yic, ke raan jam thoŋ cie piŋ kœc kœk abit ku jiaem yepuöu ë rot tënë Nhialic. ²⁹ Calkë kœc karou, tedë kœc kadiäk cï Nhialic gäm wetde, aa lëk kœc. Ku kœc kœk akut, kœc cï gam aa bit bik kë luel dot yic kepuöth. ³⁰ Ku na biï Nhialic wet raan cï nyuc amat yic puöu, ke raan jam akäac. ³¹ Calkë raan tök aye jam ku ben ñek la yecœk, rin bi raan ëbën piöcc ku deet ë puöu. ³² Raan jam, lëk kœc wet Nhialic adhil ñic yenhom bi kœcc ku ben raan det päl jam, ³³ rin awic Nhialic buk aa jam ke ñek ë ñek cœk, ku cuk ye täär ë kamkua.

Te met akut kœc cï gam yenhom teden ye kek röök thin, ³⁴ ke diäär aacïi päl bik jam. Keek aa dhil biet ku piŋkë. Aa dhil tö rööc cœk cït te yeku yök ye ke cï göt löŋ kœc Judeo yic. ³⁵ Na le kë wickë bik deet yic, ka dhil rööcken thiëc te cï kek dhuk baai. Rin acïi path bi tik jam amat akut kœc cï gam yic.

³⁶ Nadë ke ye wek we biï wet ë Nhialic thin? Nadë ke ye we wepec yen biï yen? ³⁷ Na ye raan tak lon ye yen raan kæk Nhialic tiŋ, tedë ke ye Wëi Nhialic nyuöth, ka dhil ñic lon kæk gät ke aa kæk bö tënë Beny.

³⁸ Na ye käckä dhöl yiic, ke duökkë ye kuëec nom.

³⁹ Këya, miethakäi cï gam, täaukë wepuöth kæk bi Nhialic nyuöth we yiic bæk ke aa lek kœc, ku duökkë kœc kœk cï gam jam thok kœk, ye gël bik cïi jam. ⁴⁰ Wek aa dhil këriëc ëbën looi dhël la cœk.

Jethu acï jöt raŋ yic

15 ¹ Ëmën miethakäi cï gam, wek aa ba ben lek rin Wet Puoth Yam ya lek we, wet cæk yök ku yen cæk gam wepuöth ëbën. ² Wet ya lek we, ku yen bi we luök aya te muk wek ye cït te cï yen ye lek we thin, ka bi cien wet puoth cæk gam, te cïi yen ye yic.

³ Yen acï wet thiek yic apeï yök ku lek we. Wet cï Raan cï löc ku döc thou rin adumuömkua. Cït te cï gät ye athör theer wël Nhialic yic. ⁴ Acik thiök ku yeen acï Nhialic jöt thou yic nin kadiäk cœk bi ben pïr, cït te cï gät ye athör theer wël Nhialic yic. ⁵ Ku nyuth rot Pïter ku jöl atuuc kathiäär ku rou. ⁶ Ku ben rot nyuöth tënë kœc juëc wär kœc buot kadhiëc, kœcken ye buöth cœk, kœc ñot ke piïr kœc juëc, cœk alon cï kœc kœk thou. ⁷ Ku ben rot nyuöth Jemith ku jöl rot ben nyuöth atuuc ëbën.

⁸ Ku jöl rot nyuöth yen ciëen cimën raan lök dhiëth ciëen. ⁹ Rin ë yen akoor tënë atuuc ëbën, aya yök acïi path bi yen a cœl yen atuuc rin yen acï kœc akut, kœc cï gam jöör, ku cal ke aa gum apeï. ¹⁰ Ku dhëeŋ ë Nhialic acä cœl acit këne akölë. Ku dhëeŋ cï gäm yen akëc nom deer piny. Yen acï luui apeï luoi wär yen atuuc kœk, ku acie riëdie ë rot, ee miöc cï Nhialic gäm ya yen alëu yen ë luoi këne. ¹¹ Këya, na ye wet këne yen ya lek kœc, tedë ke ye yen lëk atuuc kœk kœc aya, ke yen ë wet töŋ le yök tueŋ ke lëkku kœc, ku ë yen acäk gam.

Kœc cï gam aabi röt jöt reŋ yiic

¹² Na ye lek kœc lon cï Nhialic Raan cï löc ku döc jöt thou yic, ke yeŋö ye kœc kœk ë kamkun ye lueel lon cïi kœc cï thou bi jöt bik ben pïr? ¹³ Na ye wet yekë lueel yic, lon cin yen raan cïi jöt ë thou yic, ke Nhialic akëc Raan cï löc ku döc jöt ë thou yic aya. ¹⁴ Ku na Raan cï löc ku döc këc jöt raŋ yic, ke wet yeku lek kœc ku gamdun tënë Raan cï löc ku döc acin wetde yic. ¹⁵ Ku det aya abi nyooth lon lueel yok lueth rin Nhialic, rin acuk lueel lon cï yen Raan cï löc ku döc jöt thou yic. Ku na ye yic lon këc kœc cï thou jöt bik ben pïr, ke Nhialic akëc Raan cï löc ku döc jöt thou yic. ¹⁶ Rin na këc kœc cï thou jöt, ke Raan cï löc ku döc akëc jöt aya. ¹⁷ Na Nhialic këc Raan cï löc ku döc jöt thou yic, ka cin kë kuny gamdun we tënë Raan cï löc ku döc, ku adumuömkun aa ñot ke këc päl piny. ¹⁸ Na Raan cï löc ku döc këc jöt thou yic, ke wetde yic aya, abi ciet lon cï kœc cï gam ku acïi thou, aa kœc ñot ke reer adumuömm yic. ¹⁹ Na yeku ñöth lon bi Raan cï löc ku döc yo kony pïr akölë yic ë rot, ku acie pïr akölrïëc ëbën, ke yok aabi kuat raan tö pinyhom ëbën yic ñeer ë rienkua.

²⁰ Ku yic ë kë cï Nhialic Raan cï löc ku döc jöt thou yic bi nyuöth lon bi yen kœc cï thou jöt aya. ²¹ Cimën ye kœc thou rin këwäär cï raan tök looi, ke kœc aabi röt jöt thou yic aya rin kë cï raan det looi. ²² Cimën wätheer ye kœc thou rin ye kœc tök kek Adam, ke yeen aya kœc aabi jöt bik pïr rin cï kek mat kek Raan cï löc

ku dɔc. ²³ Ku ɲɛk abɪ la akɔlden bɪ ye jɔt thou yic. Raan cɪ lɔc ku dɔc yen acɪ kaɲ jɔt thou yic, ku kacke aabɪ jɔt akɔl le yen dhuk. ²⁴ Ku thɔk ɛ piny abɪ jɔl ben, ku Raan cɪ lɔc ku dɔc, abɪ jak ril pinyhom kek kacken rac ɛbɛn, ku gem Bääny tɛnɛ Wun Nhialic. ²⁵ Rin Raan cɪ lɔc ku dɔc adhil mac yet akɔl bɪ Nhialic kɔc ater ɛbɛn göök ku bii ke yecök. ²⁶ Raan ater bɪ jɔl göök ciɛn ee thou.

²⁷ Acɪ göt athör theer wɛl Nhialic yic ɛlä, “Nhialic acɪ kɛriɛɛc ɛbɛn tääu yecök.” Alɛu bɪ deet yic lɔn, kɛriɛɛc ɛbɛn, ye lueelkä, Nhialic guöp aliu ɛ kakkä yiic rin ee yen Raan cɪ lɔc ku dɔc looi bɪ kaɲ mac ɛbɛn.

²⁸ Ku na cɪ kɛriɛɛc ɛbɛn tääu Raan cɪ lɔc ku dɔc cök, ke yeen nhom yen Raan cɪ lɔc ku dɔc abɪ rot tääu Nhialic cök, yen raan kɛriɛɛc ɛbɛn looi bik tɔ yecök, ku Nhialic yen abɪ kɛriɛɛc ɛbɛn jɔl mac.

²⁹ Takku ɛmɛn kɔc ye muɔc nhiiim rin kɔc cɪ thou. Yeɲö yakɛ ɲöth? Ye kɛpiath ɲö ye kɔc ye muɔc nhiiim rin kɔc cɪ thou looi te cii Nhialic kɔc cɪ thou ɛ jɔt bik ben pɪr? ³⁰ Na cii kɔc cɪ thou röt ɛ ben jɔt, ke yeɲö ye yök yonhiim rääm akɔlaköl kɛ ye yök thou yök thɪn. ³¹ Miethakäi cɪ gam, thou ɛ ya tiɛt piny akɔlaköl. Yen akuɛɛɲ, yen aluel yic rin ee kɛnɛ ɛ nhiaamdie ɛ rienkun, lɔn cɪ yök röt mat kek Raan cɪ lɔc ku dɔc Jethu Kritho Bányda, ee pierda yic. ³² Yeɲö ca yök thɪn wäär ther yen kek kɔc cɪt lääi Epethuth? Na kɔc cɪ thou cie jɔt bik ben pɪr, ke yo mɪthku ku dɛkku, nhiäk yök aabɪ thou. ³³ Duk rot cɔl amär, “Na ye cath ke kɔc rec, ka rec yɪ ba ciet ke.” ³⁴ Yakɛ ɲiec tak ku pälkɛ dhölkun adumuööm. Ee yär guöp rin kɔc kök weyiic aa kuc Nhialic.

Guöp cɪ rot jɔt raɲ yic

³⁵ Raan det abɪ thiɛc ɛlä, “Bɪ Nhialic kɔc cɪ thou jɔt kɛdɛ bik ben pɪr? Ye guöp yɪndɛ bɪ tɔ ke ke?” ³⁶ Yeɲö thiɛc wek kɛlä! Tɛ com yɪn käu, ku cii yic kɔɲ pät bɪ ciet kɛ cɪ thou ka cii cil. ³⁷ Ku kɛ ye com ɛ käu ɛ path cɪmɛn käu ɛ rap ku käk kök, acie kool rap yen ye com bɪ ben dɪt. ³⁸ Nhialic ɛ käu gäm guöp cɪ lɔc ye. Ee kuat käu gäm guöpdɛn path ke ye.

³⁹ Gup käk pɪr ɛbɛn aacii thöɲ. Kɔc aa la guäpdɛn ɛ röt, lääi aa la guäpdɛn ɛ röt, diet aa la guäpdɛn ɛ röt, ku rec aa la guäpdɛn ɛ röt aya.

⁴⁰ Ala gup tɔ nhial ku gup tɔ pinyhom, ku dhɛɛɲ reer kek gup tɔ nhial acii reer ke gup tɔ pinyhom.

⁴¹ Akɔl ala dheɛɲde ɛ rot, pɛei ala dheɛɲde ɛ rot ku kuel aa la dheɛɲden ɛ röt. Ku kam ɛ kuel, kuel kök aa la dheɛɲden ɛ röt aya.

⁴² Abɪ ciet ɛ kɛnɛ te le Nhialic kɔc cɪ thou jɔt bik pɪr. Tɛ cɪ guöp thiök ka dhiäth bɪ ya tiɔp, ku te jɔt ye, ka cii ben thou ku cii ben dhiäth. ⁴³ Tɛ cɪ guöp thiök, ka cɪ riääk ku cɪn dhɛɛɲ ku riel. Tɛ jɔt Nhialic ye, ka bɪ dhɛɲ ku ril. ⁴⁴ Tɛ cɪ ye thiök, ke ye guöp pinyhom ten, te jɔt ye, ka bɪ ya guöp ye Wɛi Nhialic gäm pɪr. Cɪt lɔn tɔ guöp pinyhom thɪn, guöp pan Nhialic atɔ thɪn aya. ⁴⁵ Rin acɪ göt athör theer wɛl Nhialic yic ɛlä, “Raan tueɲ Adam ɛci cak ku bɪ pɪr, ku Adam ciɛn ɛ pɪr wɛi gam.” ⁴⁶ Acie guöp pan Nhialic yen kɔɲ ben ɛ guöp pinyhom. ⁴⁷ Adam tueɲ ɛ cak ɛ tiɔp, ku Adam deetɛ ɛ bö nhial. ⁴⁸ Kɔc pinyhom aa thöɲ kek raan wäär cak tiɔp, ku kɔc ɛ kɔc nhial aa thöɲ kek raan bö nhial. ⁴⁹ ɛmɛn yök aa thöɲ kek raan cɪ looi ɛ tiɔp, ku aköldä yök aabɪ thöɲ kek raan bö nhial.

⁵⁰ Miethakäi cɪ gam, awiɛc bäk ɲic lɔn gupkuan la yiic adiöɲ ku riem aabɪ riääk piiny raɲ yic. Aacii röt bɪ mat ɛ bääny Nhialic yic, bääny reer thɪn akölrɛɛc. ⁵¹ Wek aa ba lek kɛ cak ɲic theer ku bäk deet yic ɛmɛn. Acie yo ɛbɛn yök bɪ thou, yök ɛbɛn yök aabɪ yiɛk guöp ɛ yam. ⁵² Abɪ rot looi kaam thɪn koor ɛ path. Tɛ piɲ kɛcɪt kaɲ yic aköldä thöök piny, Nhialic abɪ kɔc cɪ thou jɔt bik pɪr. Yök aabɪ waar ɛbɛn buk cii ben thou. ⁵³ Gupkuan cɪ thou ku riɛkkɛ ɛ raɲ yic, aabɪ waar gup cie thou, gup cie riääk raɲ yic. Ku yök kɔc pɪr yök aabɪ gäm gup cie thou. ⁵⁴ Tɛ le kɛnɛ rot looi, gupkuan ɛ thou ku riɛkkɛ aabɪ waar bik cii ben aa thou, ke wɛl Nhialic cɪ göt theer aabɪ kenhiiim jɔl tiɛɲ,

“Riel ɛ thou acii liu, thou acɪ göök papot!”

⁵⁵ “Yɪn thou, riɛdu ako? Yɪn thou, riɛdun yɪn yo göök ɛ yɪn kɔc nök ako?”

⁵⁶ Thou ee riɛden yen kɔc nök yök tɛnɛ adumuööm, ku adumuööm ee riɛde yök tɛnɛ löɲ. ⁵⁷ Yök aa dhil Nhialic leec, rin cɪ yen yo cɔl ayök riel ye yök adumuööm ku thuɔu tiaam, rin kɛ cɪ Bányda Jethu Kritho looi.

⁵⁸ Kɛya, miethakäi cɪ gam, muökkɛ gamdun apath guöömke. Yakɛ luui akɔlaköl rin Beny, rin aɲieckɛ acin kuat luui yakɛ looi rin Beny bɪ nhom kaɲ deer piny ɛ path.

Wëëu ye juaar rin kɔc cī gam Judia

16¹ Awiëc ba jam rin wëëu wiëckë bāk ke juaar rin bī wek kɔc cī gam Judia kony. Wek aa dhil kē ca lēk akuut kɔc cī gam Galatia looi. ² Ŋek ē kamkun adhil wëëu atōōu tecit ten akuenden bī lēu akōl Nhialic thok ēbēn, rin bī cien wëëu ben kuōōt yiic akōl bī yēn ben. ³ Na la ben ke yēn abā athōōr gām kockun cāk kuany, ku lēk kɔc Jeruthalem lōn kockā aa kɔc yēth wëëu cik juaar tēnē we. ⁴ Na pēth tēnē ya ba la Jeruthalem, ke kek aabi cath ke ya.

Te cī Paulo guiēr kenyde

⁵ Yēn abī jāl ben tēnē we te cī yēn kaŋ tēek Mathedonia, rin aca guiir ba tēek thīn. ⁶ Aya yōk yēn abī lōk ya la rēer kek we, tēdē yēn abī rut thōl, ku wek aa bā kuony la kenydiē yic kuat te le yēn thīn. ⁷ Acā wic ba we tūŋ ē path ēmēn ku bar tueŋ. Aya ŋōōth ciet ya bī rēer apei kek we te pel Beny ye bī rot looi.

⁸ Yēn abī rēer Epethuth ē ten yet akōl Yan Ayup cīn yic luōu, ⁹ rin yēn ala kē luōoi ke dit ten apei, cōk alōn cīi kɔc juēc kē luōoi wic.

¹⁰ Na bō Timothī, ke nyuōthkē ye lōn acīn kē bī ye cōl ariōc te rēer yēn kek we, rin alui rin Beny cīmēn luui yēn rin Beny aya. ¹¹ Acīn raan ē kamkun yōŋ Timothī guōp. Kuonykē bī dhōlde tēek apath bī dhuk tēnē ya ke puōl guōp, rin aŋāāth bī dhuk kek miethakāi cī gam luui yok ke ē tōk.

¹² Ēmēn, rin wāmāāth Apolo, aca ya yōōk bī la tēnē we kek miethakāi kōk cī gam. Ku acīi wic bī la tēnē we ēmēn, aŋot bī la te lēu yēn rot.

Wēl ciēēn

¹³ Tiēerkē nhiim, kääckē ē cōk gamdun yic, duōkkē riōc, rielkē puōth. ¹⁴ Wek aa dhil kēriēec ēbēn looi kek nhier wepuōth. ¹⁵ Wek aa ŋic Ithipanath kek kacke, kek aa kɔc ke kōŋ wet Nhialic gam pandun Akaya ku yekē luui apei rin kɔc ē Nhialic. Wek aa lāŋ, miethakāi, ¹⁶ bāk kɔc cīt kākā theek ku raan det rot māt thīn bī luui kek ke.

¹⁷ Yēn amit puōu rin cī Ithipanath ku Portunato ku Akaikuth ben, keek aaci ben luui nyiendun wāar liiu wek. ¹⁸ Rin aacā ben cōk puōu ku we aya. Dhielkē wet ye kockā lueel piŋ.

Muōth ciēēn

¹⁹ Akuut kɔc cī gam wun Athia aa we tuōc miāthden, Akuila ku Prithkila ku akuut kɔc cī gam mat panden, aa we tuōc miāthden apei rin Beny. ²⁰ Miethakāi cī gam tō ē ten aa we muōōth. Miāthkē rōt ē kamkun muōth kɔc cī gam.

²¹ Ee yēn Paulo yēn agāt ē muōth kēnē ē ciēēndie.

²² Kuat raan cīi Beny nhiar abī kērac yōk. Bānyda, bāar!

²³ Bī dhēēŋ Bānyda Jethu rēer ke we.

²⁴ Nhierdiē arēer kek we ēbēn rin Jethu Krītho.